

Czas i przestrzeń - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Czas i przestrzeń
Kod przedmiotu	09.3--FiPIP-CiP-S20
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	4
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Aneta Narolska

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Laboratorium	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Wiedza: Poszerzenie wiedzy na temat metod konstruowania czasu i przestrzeni w utworach narracyjnych.

Umiejętności: Rozwinięcie umiejętności analizy metod konstruowania czasu i przestrzeni w utworach narracyjnych, wykształcenie umiejętności kreacji czasu i przestrzeni w prostej opowieści.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu poetyki utworu narracyjnego.

Zakres tematyczny

1. Płaszczyzny czasowe: czas fabularny i czas narracji.
2. Konstrukcja czasu: kolejność wydarzeń w opowieści a chronologiczne następstwo w fabule.
3. Zaburzenia konstrukcji czasu: retrospekcja.
4. Zaburzenia konstrukcji czasu: antycypacja.
5. Rytm narracji: związek między czasem obejmowanym przez wydarzenia fabularne oraz jego ilością poświęconą na ich przedstawienie.
6. Przestrzeń jako składnik morfologii utworu: konstituowanie się przestrzeni na płaszczyźnie opisu, scenerii, sensów naddanych.
7. Sposoby bezpośredniego informowania o przestrzeni: opis.
8. Perspektywa zewnętrzna.
9. Perspektywa wewnętrzna.
10. Przestrzeń a fabuła: ukształtowanie przestrzenne scen utworu narracyjnego.
11. Zależność układów czasowych i konwencji gatunkowych.
12. Zależność układów przestrzennych i konwencji gatunkowych.

Metody kształcenia

Opis wyjaśniający, praca z tekstem literackim, ćwiczenia analityczne, zadania pisarskie.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student wskazuje metody konstruowania czasu i przestrzeni w utworach narracyjnych	KFP1_W12	bieżąca kontrola na zajęciach	Laboratorium
student dokonuje analizy metod konstruowania czasu i przestrzeni w utworach narracyjnych	KFP1_U14	obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Laboratorium
student wykorzystuje wiedzę dotyczącą metod konstruowania czasu i przestrzeni w utworach narracyjnych do komponowania prostych opowieści	KFP1_U19	- obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta - praca pisemna	Laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma świadomość konieczności doskonalenia posiadanych umiejętności pisarskich	KFP1_K01	dyskusja	Laboratorium

Warunki zaliczenia

Aktywny udział w zajęciach, zaliczenie zadań pisarskich (krótkich prac pisemnych).

Literatura podstawowa

Bal M., *Narratologia. Wprowadzenie do teorii narracji*, Kraków 2012 (tu rozdz. II: *Opowieść. Aspekty*, s. 77-182).

Bartoszyński K., *Czasu konstrukcje w literaturze polskiej XX wieku*, [hasło w:] *Słownik literatury polskiej XX wieku*, red. A. Brodzka [et. al.], Wrocław 1995, s. 147-159.

Bartoszyński K., *Problem konstrukcji czasu w utworach epickich*, [w:] *Problemy teorii literatury*. Seria 2. Wyboru dokonał H. Markiewicz, Wrocław 1987, s. 211-265.

Markiewicz H., *Czas i przestrzeń w utworach narracyjnych*, „Ruch Literacki” 1983, z. 1, [przedruk w:] idem, *Prace wybrane*, t. IV: *Wymiary dzieła literackiego*, Kraków 1996, s. 137-157.

Plachecki M., *Przestrzenny kontekst fabuły*, [w:] *Przestrzeń i literatura*, red. M. Głowiński i A. Okopień-Sławińska, Wrocław 1978, s. 55-78.

Sławiński J., *O opisie*, „Teksty” 1981, nr 1, [przedruk w:] idem, *Prace wybrane*, t. IV: *Próby teoretycznoliterackie*, Kraków 2000, s. 214-240.

Sławiński J., *Przestrzeń w literaturze: elementarne rozróżnienia i wstępne oczywistości*, [w:] *Przestrzeń i literatura*, red. M. Głowiński i A. Okopień-Sławińska, Wrocław 1978, [przedruk w:] idem, *Prace wybrane*, t. IV: *Próby teoretycznoliterackie*, Kraków 2000, s. 195-213.

Literatura uzupełniająca

Bachtin M., *Czas i przestrzeń w powieści*, przeł. J. Faryno, „Pamiętnik Literacki” 1974, z. 4, s. 273-311.

Brzostek D., *Czas dzieła literackiego: przypadek „science fiction”*, [w:] *Z teorii dzieła literackiego*, red. A. Stoff, M. Cyzman, Toruń 2003, s. 167-211.

Handke R., *Rola kategorii adresata narracji w fantastyce naukowej*, [w:] *Prace z poetyki poświęcone VI Międzynarodowemu Kongresowi Sławistów*, red. M. R. Mayenowa, J. Sławiński, Wrocław 1968, s. 133-148.

Izdebska A., *Gotyckie labirynty*, [w:] *Wokół gotycyzmów: wyobrażenia, groza, okrucieństwo*, red. G. Gazda, A. Izdebska, J. Płuciennik, Kraków 2002, s. 33-41.

Kłosiński K., *Problematyka czasu w powieści historycznej XIX wieku*, „Ruch Literacki” 1975, z. 1, s. 31-41.

Kubicka H., *Tam, gdzie czai się zło. Przestrzeń w horrorze jako mechanizm budzenia strachu*, „Acta Universitatis Wratislaviensis” nr 3212: „Literatura i Kultura Popularna” XVI, Wrocław 2010, s. 71-89.

Martuszevska A., *Architektonika literackiego romansu*, Gdańsk 2014 (tu rozdz. IV: *Ogrody i pałace miłości*, s. 109-133; rozdz. V: *Wiecznotrwała teraźniejszość, raje rzekomej przeszłości i czas właściwy romansu*, s. 135-170).

Martuszevska A., *Poetyka polskiej powieści dojrzałego realizmu (1876-1895)*, Wrocław 1977 (tu rozdz. II: *Czas i przestrzeń*, s. 68-92).

Smuszkiewicz A., *Stereotyp fabularny fantastyki naukowej*, Wrocław 1980 (tu rozdz. IV: *Słownik fabularny i chronografia*, s. 121-155).

Stoff A., *Czas mianowany w strukturze utworu epickiego*, [w:] idem, *Studia z teorii literatury i poetyki historycznej*, Lublin 1997, s. 136-150.

Tambor J., *Wyznaczniki czasu przedstawionego we współczesnych polskich opowiadaniach fantastycznonaukowych*, „Język Artystyczny” 1987, t. 5, s. 53-62.

Timbal-Duclaux L., *Ecrire un roman historique ou régionaliste*, Beaucouzé 2015.

Timbal-Duclaux L., *J'ecris mon premier polar*, Beaucouzé 2010.

Zgorzelski A., *Semiotyzacja układów czasowych w prozie narracyjnej*, „Teksty” 1973, nr 4, s. 200-210.

Uwagi

Jest to przedmiot obowiązkowy w ramach specjalności *pisanie kreatywne*.

Zmodyfikowane przez dr Aneta Narolska (ostatnia modyfikacja: 01-05-2022 16:17)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ